

Zarząd Miejski w Szczecinie
Wydział Administracyjny

H. S. 18/12/47

Sprawozdanie

Sytuacyjne

za I kw. 1948 r.

Ründösenhefter

432 1/2 DIN

NE SPRAWOZDANIE

enta m. Szczecina

ezen-marzec) 1948 r.

na i polityczna

tyka sytuacji terenowej w ogólnosci

Szczecina wynosi 22,351 ha, w tym ziemi ornej
sow 3,351 ha, łąk 650,03 ha, pastwisk 79.52 ha

25.

Szczecin, dnia 3. kwietnia 1948 r.

Do

Urzędu Wojewódzkiego Szczecińskiego
Wydział Ogólny
w S z c z e c i n i e

aniu pisma z dnia 12. listopada 1947 r.
at/47 Zarząd Miejski przedkłada w załączeniu
ytuacyjne za I kwartał 1948 r.

Za Prezydenta Miasta
Naczelnik Wydziału

wz.

Klasownik 044202 Spz. - Teli

(Kryształnik Leśnik)

ciński

8

2 Apr 26

16

kowskie	3,210	"
szowskie	4,579	"
leckie	4,199	"
elskie	6,137	"
łostockie	1,143	"
ztynskie	963	"
Zachodu	8,633	"
Wschodu	42,184	"

triantów 25 % , przesiedlenców 74,65 % do
ludności.

lnicowej w ogólnosci na terenie miasta nie

OGÓLNE SPRAWOZDANIE

Nr _____ 194 r.

Prezydenta m. Szczecina

za I kwartał (styczeń-marzec) 1948 r.

1. Sytuacja ogólna i polityczna

=====

a/Charakterystyka sytuacji terenowej w ogólności

=====

Obszar miasta Szczecina wynosi 22,351 ha, w tym ziemi ornej 2,777,02 ha, lasów 3,351 ha, łąk 650,03 ha, pastwisk 79.52 ha

Zarząd Miejski w Szczecinie

Wydział Administracyjny

Sprawozdanie sytuacyjne

Nr kwartalne. _____ 194 r.

25. Szczecin, dnia 3. kwietnia 1948 r.

Do

Urzędu Wojewódzkiego Szczecińskiego
Wydział Ogólny

w S z c z e c i n i e

=====

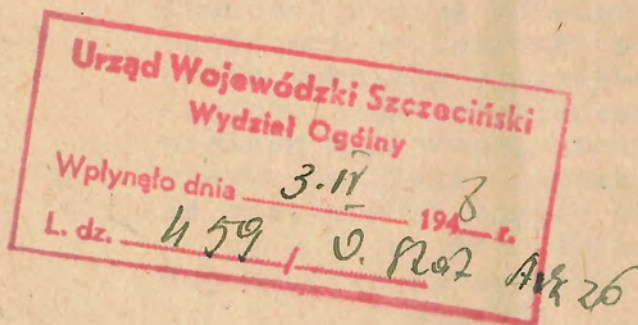
W wykonaniu pisma z dnia 12. listopada 1947 r.
L.dz.1222/O.Stat/47 Zarząd Miejski przedkłada w załączeniu
Sprawozdanie Sytuacyjne za I kwartał 1948 r.

Za Prezydenta Miasta
Naczelnik Wydziału

Wz.

Kierownik Oddziału Spr. Telit

(Kierownik Ławniki)

"	Krakowskie	3,210	"
"	Rzeszowskie	4,579	"
"	Kieleckie	4,199	"
"	Lubelskie	6,137	"
"	Białostockie	1,143	"
"	Olsztynskie	963	"
Repatriantów z Zachodu		8,633	"
" z Wschodu		42,184	"

co stanowi repatriantów 25 %, przesiedlenców 74,65 % do ogólnego stanu ludności.

Nienawisici dzielnicowej w ogólności na terenie miasta nie spotyka się.

OGÓLNE SPRAWOZDANIE

Nr _____ 194__ r.

Prezydenta m. Szczecina

za I kwartał (styczeń-marzec) 1948 r.

1. Sytuacja ogólna i polityczna

a/Charakterystyka sytuacji terenowej w ogólności

Obszar miasta Szczecina wynosi 22,351 ha, w tym ziemi ornej 2,777,02 ha, lasów 3,351 ha, łąk 650,03 ha, pastwisk 79,52 ha, nieużytków 15,493,43 ha (jeziora, wody, drogi, place itp.) Stan ludności na dzień 1.1.1948 r. wynosił 135,706 osób i wzrósł do dnia 31.3.1948 r. na 143,214 osób. W tym rolników 6 %, robotników 33 %, kupców 2,5 %, rzemieślników 11 %. Na terenie miasta istnieją następujące przedsiębiorstwa przemysłowe zatrudniające ponad 100 pracowników; Huta-Szczecin, Cukrownia-Szczecin, Państwowe Zakłady Konfekcyjne, Państwowe Zakłady Inżynieryjne, Państwowe Browary, Zjednoczenie Energetyczne, Zjednoczenie Stoczni Polskich, Państwowa Fabryka Ekstraktu Drożdżowego, Fabryka Wodek Państwowego Monopolu Spirytusowego czynne i Fabryka Superfosfatu-Szczecin-Glinki w odbudowie. Produkcja przekroczyła 100 % wydajności. Istnienie powyższych przedsiębiorstw daje ludności miasta możliwości zarobkowe i przyczynia się do wykonania planu III letniego.

b/Wzajemny stosunek poszczególnych grup ludności

Stosunek procentowy ludności rodzimej do ogólnego stanu ludności wynosi zaledwie 0,35 %. Ludność ta odnosi się w ogólności do ludności napływowej przychylnie, szukając zbliżenia. Istniały sporadyczne wypadki, gdzie ludność napływowa (repatrianci-przesiedlenci) traktowała ludność rodzimą jako Niemców w szczególności gdy chodziło o mienie ruchome i nieruchome. Takie jednakże wypadki nie mają wpływu na ogólny wzajemny układanie się dobrych stosunków. Udział poszczególnych Województw układa się jak następuje;

Województwo Warszawskie	12,832	osob
" Łódzkie	6,929	"
" Poznańskie	15,050	"
" Pomorskie	9,537	"
" Gdańskie	7,304	"
" Szczecińskie	10,707	"
" Dolno-Sląskie	4,816	"
" Śląsko-Dąbrowskie	4,991	"
" Krakowskie	3,210	"
" Rzeszowskie	4,579	"
" Kieleckie	4,199	"
" Lubelskie	6,137	"
" Białostockie	1,143	"
" Olsztyńskie	963	"
Repatriantów z Zachodu	8,633	"
" z Wschodu	42,184	"

co stanowi repatriantów 25 %, przesiedlenców 74,65 % do ogólnego stanu ludności.

Nienawiści dzielnicowej w ogólności na terenie miasta nie spotyka się.

c/Stosunek ludności do władz i ich zarządzeń

Stosunek ludności do władz i ich zarządzeń jest poprawny. Nie notowano żadnych zbiorowych ani pojedynczych wypadków oporu wzgl. sabotażu skierowanego przeciwko władzy.

d/Charakterystyka ruchów politycznych

Na terenie miasta nie notowano istnienia wrogich czy szkodliwych ruchów politycznych. Uznane i czynne partie polityczne współpracują ze sobą w zgodzie. Najwięcej aktywności okazują partie robotnicze (PPR, PPS.), które na okresowych wspólnych zebraniach omawiają wszelkie sprawy dotyczące współpracy na wszystkich odcinkach życia społecznego, gospodarczego i politycznego. W ubiegłym kwartale odbył się wojewódzki zjazd aktywistów Stronictwa Demokratycznego z udziałem przedstawicieli władz centralnych z obywat. mgr. Strzałkowskim i Dr. Sowinskim na czele, zjazd aktywu miejscowego S.D., zjazd wojewódzkiego aktywu Stronictwa Ludowego z obywat. vicepremierem Korzyckim i ministrem Baranowskim, zjazd wojewódzki aktywu P.P.S. z obywat. ministrem Rapackim na czele, oraz zebranie aktywu W.K.P.P.S. z całego Pomorza Zachodniego z udziałem członka C.K.P.P.S. obywat. Baranowskiego w sprawie znaczenia nowego etapu w życiu P.P.S. i P.P.R. na drodze od jednolitego frontu do zjednoczenia organicznego obu partii. Również w okresie sprawozdawczym odbyło się zebranie aktywu gospodarczego P.P.S. i P.P.R. poświęcone zagadnieniu "Wyscig Pracy".

d/Charakterystyka ruchów społecznych

Na terenie miasta Szczecina istnieją następujące stowarzyszenia, organizacje społeczne-związki zawodowe; Kluby Sportowe

Klub Sportowy "Strażak" - Żydowski Klub Sportowy - Samorządowy Klub Sportowy "Piast" - Wojskowy Klub Sportowy - Klub Sportowy OMTUR "Skra" - Klub Sportowy "Zryw" - Klub Sportowy "Odra" - Klub Sportowy "Budowlani" - Żydowski Klub Sportowy "Gwiazda" - Klub Sportowy "Motor" - Milicyjny Klub Sportowy - Pocztowy Klub Sportowy - Kolejowy Klub Sportowy "Pionier" - Akademicki Związek Sportowy - Szczeciński Klub Tenisowy - Yacht Klub "Gryf" - Yacht Klub Polski - Aerobklub Szczeciński - Sportowe Tow. Wędkarskie, Harcerski klub Sportowy, Okręg. Zw. Łowiecki. Stowarzyszenia

Polski Związek Zachodni, Robotnicze Towarzystwo Muzyczne, Stowarzyszenie Inż. i tech. komunikacyjnych, Wojewódzki Związek Inwalidów Wojennych, i koło Szczecin, Towarzystwo Osiedli i Ogrodów Działkowych - Okręg i koło - Związek b. więźniów politycznych - okręg i koło, Okręgowy Związek Śpiewaczy, Stowarzyszenie zawodowe przemysłowców budowlanych, Zrzeszenie Drogistów R.P. okręg, Polski Związek Krotkofalowców, Związek mierniczych R.P. okręg, Związek Zrzeszeń Kupieckich, Zrzeszenie Kupców w Szczecinie,

14

Związek Weteranów Powstan Śląskich, Zrzeszenie Hotelarzy,
Związek bibliotekarzy i archiwistów, Związek Ogrodników,
Zjednoczenie przedsiębiorców budowlanych wybrzeża, Klub
Filatelistów, Polska YMCA, Obw. Związek Samopomocy Chłop-
skiej, Związek Powstańców Wielkopolskich, Związek uczest-
ników walki o wolność Hiszpanii, Związek Przewodników, Tow.
Naukowo-lekarskie, Tow. Krajoznawcze, Stowarzyszenie Elek-
tryków Polskich, Związek Restauratorów, Związek Rzemiesl-
ników Żydów, Koło P.Z.Z. "Gryf" Związek Lekkoatletyczny.
Organizacje społeczne

Tow. Przyjaciół ORMO ", Robotnicze Tow. Przyjaciół Dzieci,
Woj. Spół. Komitet Radiofonizacji Kraju, Woj. Komitet Żydów
Polskich, Klub Literacko Artystyczny, Zakład doskonalenia
Rzemiosła, Tow. Uniwersytetu Robotniczego, Polskie Tow.
Przyjaciół Łuzyc, Tow. Przyjaciół Polsko Francuskiej, Tow.
Przyjaciół Polsko-Czeskiej, Tow. Przyjaciół Żołnierza, Spół.
Obyw. Liga Kobiet, Woj. Komitet Opiekunczy Szkół Hebrajskich
"Caritas "Ogólna Polska Liga do walki z rasizmem.
Stowarzyszenia wyższej użyteczności

Związek Straży Pożarnej, Liga Morska, Liga Lotnicza, Tow.
Przyjaciół Młodzieży Szkół Wyszczeh, Polski Czerwony Krzyż,
Związek Harcerstwa Polskiego.
Organizacje młodzieżowe

Związek Walki Młodych, Akademicki Związek Walki Młodych,
Organizacja Młodzieży T.U.R., Związek Młodzieży wiejskiej
"Wici", Org. młodzieży Haszomer-Hacair, Związek Młodz. Dem.
Związki Zawodowe

Zw. Zaw. Prac. Poligraficznych, Prac. Kolejowych, Prac. Odzie-
żowych, Prac. Polskiego Radia, Muzyków, Prac. Gastr. hotelars-
kich, Prac. Drzewnych, Prac. Transportowych, Nauczycielstwa
Polskiego, Prac. Poczтовых, Prac. Samorządowych, Prac. Inst.
Ubezpiec. Spół., Prac. Skarbowych, Filmowych, Prac. Budowlanych,
Prac. Państwowych, Prac. Społdzielczych, Prac. Służby Zdrowia,
Prac. Metalowych, Prac. Fryzjerskich, Prac. Rolnych, Pracow.
Cukrowni, Prac. Spół., Prac. Dziennikarskich, Prac. Spożywczych
Prac. Cyw. Adm. Wojskowych, Rybaków Morskich.
Związki Zawodowe okazują aktywność przez uruchamianie
społdzielni-angażowanie się społecznie i politycznie.
Największą aktywnością cieszy się R-T-P-D-przez coraz
większą opieką nad dziećmi rodzin niezamożnych i pracu-
jących-urządzanie kolonii letnich dla dzieci. Tow. Przyja-
ciół Żołnierza zorganizował w czasie Świąt Wielkiej nocy
siwecone dla żołnierzy garnizonu szczecińskiego. P.C.K.
opieką nad ludnością ubogą miasta przez pomoc materialną
i lekarską. Spół. Obyw. Liga Kobiet organizuje kursy do-
kształcające zawodowo kobiety. W okresie sprawozdawczym
odbył się zjazd wojewódzki Samopomocy Chłopskiej, zjazd
prac. Państwowych nieruchomości ziemskich, zjazd wojewódz-
ki Tow. Uniwersyt. Robotniczego.

13

f/Sprawy Wyznaniowe

Na terenie miasta istnieje 8 parafii rzymsko katolickich, 4 parafie Polskiego Kościoła Narodowego, 1 parafia wyznania ewangelicko-augsburskiego, parafia wyznania prawosławnego, sekta metodystów, sekta babtystów, Żydowska Kongregacja Wyznaniowa, sekta "Świadków Jehowy", oraz zbor Chrześcijan Ewangelistów. Wszystkie parafie rzym.-kat. Polskiego Kościoła Narodowego, ewang.-augsburskiego, prawosławnego są obsadzone duchownymi. W okresie sprawozdawczym nie zlikwidowano i nie uruchomiono żadnej parafii. Sekta Metodystów korzysta z kaplicy, która do 1944 r. była własnością sekty babtystów. Sekta babtystów, świadków jehowy, zbor chrześcijan ewangelistów nie posiadają specjalnych świątyn. Wierni zbierają się raz w tygodniu w prywatnych mieszkaniach przewodniczących danych sekt. W okresie sprawozdawczym ks. Stachowiak - parafii rzym.-kat. pod ~~WEXX~~ wezwaniem św. Krzyża - Szczecin - Pogodno w kazaniach wygłaszanych wtracał problemy polityczne, z których wynikały negatywne ustosunkowanie się do obecnego ustroju Państwa. Sprawa ta zainteresowały się władze bezpieczeństwa. Ogólny stosunek duchowienstwa do władz i Państwa jest poprawny.

g/Zagadnienia repolonizacyjne

W sprawie usuwania śladów niemieczyny obowiązuje nadal zarządzenie Prezydenta Miasta o usuwaniu napisów niemieckich. Ogólny stan Niemców w Szczecinie po przesiedleniu na Państwowe Majatki Ziemskie 350 osób, wynosi 4050 osób. Z tego reklamowanych przez Władze Radzieckie 2100 (wraz z rodzinami) w instytucjach ^{zob. dalej} polskich 440 (wraz z rodzinami) (głównie: Zjednoczenie Energetyczne 339 - Huta Szczecin 53). Pozostaje do wysiedlenia 1510 osób. W Szczecinie odbywa się kurs repolonizacyjny, na który uczeszcza około 50 osób z spośród ludności rodzimej i reemigrantów z Niemiec. (Szkoła powszechna im. Bol. Chrobrego). Zauważyć można wśród pracujących ludności rodzimej, dużo chetnych starających się pobierać prywatne lekcje języka polskiego. Osoby te nie mogą bowiem korzystać z kursów, które odbywają się w godzinach popołudniowych od godz. 16 tej do 18 tej. Ludność rodzima stara się mówić tylko językiem polskim i na każdym kroku podkreśla swą przynależność do narodu polskiego. Dzieci uczeszczały do szkół powszechnych i do szkół średnich. W akcji repolonizacyjnej bierze czynny udział Związek starych szczeciniaków "Gryf" i P.Z.Z. organizując częste referaty kulturalno-oświatowe na zebraniach zorganizowanych dla ludności rodzimej i reemigrantów. Frekwencja na tych zebraniach d. znaczna.

h/Sprawa pogranicza i ruchu granicznego

Szczecin jest wielkim skupiskiem ludzi na lewym brzegu Odry, w odległości 8 do 9 km. od granicy. Stąd Szczecin stanowi naturalną bazę dla przemytu, głównie art. spożywczych do Berlina. Walka z przemytem jest prowadzona ze zmiennym szczęściem przez WOP,

Komisje Specjalna, władze celne, U.B. i M.O. jest jednak b. trudna ze względu ~~XXXXXXX~~ na doskonałą organizację przemysłników, którzy dysponują znacznymi środkami materialnymi.

Zdarzają się wypadki nielegalnego przekroczenia granicy przez Niemców, którzy przybywają do Szczecina w poszukiwaniu swych rodzin. Sady Grodzkie wymierzają schwytanym kary aresztu od 2 tygodni do 6 miesięcy (7 wypadków) a następnie zwalniają ich celem wysiedlenia jako uciążliwych cudzoziemców. Niestety aktualnie nie ma możliwości wysiedlenia tych Niemców. Probuja oni bądźto nielegalnie przekroczyć granice, bądźto powiększają grono t.zw. dzikich repatriantów.

Nie ulega wątpliwości, że granice przekraczają także obywatele polscy, że jest utrzymywana nielegalna łączność z zagranicznymi ośrodkami dyspozycyjnymi. W/g. informacji zebranych od WOP., granica nocą żyje. Konkretne dane jednak niezmiernie trudno uchwycić - gdyż zainteresowani nie prowadzą działalności w Szczecinie - a schwytani na granicy nie ujawniają się, tak że sprawy te wpływają jako sprawy powiatu granicznego.

i/Przestępczość w zakresie spraw karno-administracyjnych.

W okresie sprawozdawczym wymierzono kar administr.
nakazami karnymi 847 osób
orzeczeniami 1302 "

W największej ilości występowały wykroczenia
sanitarne 6 %
drogowe 21 %
alkoholowe 12 %
rejestracyjne 8 %
z prawa o wykroczeniach 28 %
za nielegalny handel
wedł. i wyrob. cukier. 25 %

Celem zapobieżenia wykroczeniom drogowym prócz zastosowania wyższego wymiaru kar, wydane zostały odpowiednie zarządzenia Milicji Obywatelskiej. Natomiast sprawa opilstwa napotyka na coraz większe trudności i stosowanie dotkliwych sankcji karnych nie odnosi należytego skutku. Alkoholizmowi oddaje się nawet młodzież szkolna, dopuszczając się przy tym innych wybryków. Możliwym, że akcja wdrożona na większą skalę przez czynniki społeczne, celem powstrzymania nasilenia tego smutnego i niebezpiecznego dla interesów Państwa zjawiska przyniesie dodatnie rezultaty. Zaznaczyć wypada, że Zarząd Miejski wydaje w tej sprawie w najbliższych dniach zarządzenie zabraniające restauratorom podawanie trunków alkoholowych młodzieży szkolnej szkół niższych i średnich bez względu na wiek, oraz nieletnim osobom.

j/Inne Sprawy

W okresie sprawozdawczym urządziły poszczególne organizacje i stowarzyszenia koncerty, akademie, wykłady i odczyty.

Dnia 20.2.1948 r. Robotnicze Towarzystwo Muzyczne urządziło pierwszy koncert popularny w sali W.R.N.

11

Dnia 21.2.1948 r. powtorzono tenże koncert w Domu Kultury w Glinkach dla pracowników Huty-Szczecin.
Dnia 3.3.1948 r. odbył się koncert Chopinowski w wykonaniu Obyw. Ługi Fekesz.

Dnia 7.3.48 r. w sali Akademii Handlowej odbył się koncert w wykonaniu art. czeskich ob. Prokopa i Zdenka Jilneka, zorganizowany przez Tow. Przyjaciół Polski Czeskiego przy A.H.

Dnia 7.3.1948 r. Woj. Szkoła Muzyczna im. Fr. Chopina zorganizowała kilka audycji muzyki kameralnej i śpiewu w wykonaniu profesorów i uczniów.

Wyżej wymieniona szkoła urządziła w miesiacu lutym w 4-ech szkołach szczecińskich audycje popularyzacji muzyki poważnej dla dzieci szkolnych.

W styczniu br. Klub Literacko-Artystyczny urządził "Wieczory Literackie dla uczniów w II Państw. Gimn. i Liceum dla słuchaczy szkolnych, dla Gimnazjum Oficerskiego, dla P.P.R. i P.P.S., dla 5 płk. Saperów, Woj. Komendy M.O. i pracowników Huty Szczecin. Na program złożyły się; odczyt mgr. Lachnika na temat "Żołnierz w literaturze polskiej" a artyści Teatru Polskiego i Polskiego Radia wykonali szereg utworów prozaicznych i lirycznych.

Komitet Popularyzacji Prawa zorganizował cztery wykłady;

Wykład Dr. Rittermanna pod tyt. "Sabotaż gospodarczy"
" Sedz. Sadu Okreg. obyw. Nowaka p.t. "O zbrodniach faszystowskich"

Wykład sedz. Sadu Okreg. ob. Bieleckiego p.t. "O przestępstwach szczególnie niebezpiecznych."

Wykład viceprezesa Sadu Okreg. ob. Popławskiego p.t. "Postępowanie doraźne"

Spółdzielnia Wyd. Czytelnik zorganizowała w sali W.R.N. odczyt Michała Rusinka. Ta sama spółdzielnia zorganizowała "Wieczory autorskie" Jerzego Andrzejewskiego:

- 1/w II Państw. Gimn. i Liceum przy ul. H. Pobożnego
- 2/w I Państw. Gimn. i Liceum " Al. Piastów
- 3/dla społeczeństwa szczecińskiego sali W.R.

N.

W marcu br. Tow. Uniwersyt. Robot. zorganizowało odczyt prof. dr. Słedzinskiego na temat "Historia Muzyki klasycznej."

Spółdzielnia Wyd. Czytelnik urządziła wieczór literacki-referat pod tyt. "Przyszłe oblicze literatury" wygłosił Gustaw Morcinek.

Wydział Oświaty Kultury i Sztuki Zarządu Miejskiego oraz Wydział kształcenia zawodowego Izby Przemysłowo-Handlowej w Szczecinie zorganizował cykl wykładów z dziedziny naukowej organizacji i kierownictwa przedsiębiorstw;

1./Dnia 8.3.48. prof. E. Terebucha referat p.t. "Region szczeciński pod względem gospodarczym"

2./10.3.48. prof. A. Zietowski referat p.t. "Administracja gospodarcza w Polsce"

3./12.3.48. prof. A. Zietowski ref. p.t. "Struktura gospodarcza Polski"

4./15.3.1948. " " " " " Trzy letni plan odbudowy "

10

- 5/ Dnia 17.3.48. prof. A. Zietowski referat p.t.
"Zasady badan psychotechnicznych".
- 6/ Dnia 19.3.1948 r. prof. A. Zietowski ref. p.t.
"Technika badan psychotechnicznych".
- 7/ Dnia 22.3.48. prof. H. Jastrzebski ref. p.t.
"Tayloryzm".
- 8/ Dnia 31.3.1948 r. prof. H. Jastrzebski ref. p.t.
"Fayolizm".

Żydowskie Tow. Krzewienia Kultury i Sztuki zorganizowało w szkole im. Perna wieczor autorski ob. Marii Bonieckiej pod tyt. "Życie Żydów w gettach hitlerowskiej okupacji."

Frekwencja społeczeństwa na wszystkich odczytach wykładach i koncertach d. znaczna.

Związek Inwalidów Wojennych z okazji "Tygodnia Inwalidy" urządził uroczysta akademie w sali Teatru Małego.

Tow. Uniwersytetu Robotniczego z okazji 25 lecia pracy T.U.R.u-urządził akademie w sali W.R.N.

Tow. Przyjawni Polsko Radzieckiej z okazji rocznicy 30 lecia Armii Radzieckiej urządziło akademie w sali W.R.N.

Komitet porozumiewawczy organizacji młodzieżowych z okazji "Miedzynarodowego dnia młodzieży demokratycznej" urządził akademie w sali W.R.N.

W dniu 8.3.48. Miejski Komitet Społ. Obywatelskiej Ligi Kobiēt z okazji Miedzynarodowego dnia Kobiēt urządził uroczysta akademie w sali W.R.N. z równoczesnym dekorowaniem zasłużonych członkin krzyżami zasługi.

Podobna uroczystosc urządziły oddziały Społ. Obyw. Ligi Kobiēt przy Zw. Zaw. Robot. i Prac. Przemysłu Spożywczego i Zw. Zaw. Parowników Instytucyj Ubezpiec. Społecznych. Udział społeczeństwa w akademiach b. liczny.

Na terenie miasta Szczecina istnieje 6 teatrow i 6 kin.

Teatr Polski (scena duza i mala) Teatr Mały, Kukielkowy "Czarodziej" Teatr przy Z.Z.K., Teatr amatorski przy Akademii Handlowej, Teatr amatorski "Sto". Kino Polonia, Odra, Bałtyk, Apollo, Colloseum, Oswiatowe.

2. Sytuacja gospodarcza

=====

a/Akcja osiedlencza i uwłaszczeniowa

Na liczbe 252 gospodarstw rolnych i ogrodniczych na terenie wielkiego Szczecina, zagospodarowano 250 obiektow i przyieto wnioski od użytkowników. Gospodarstwa wymienione sa od dawna zajete, bieżące zmiany sa nieznaczne. Ministerstwo Ziem Odzyskanych wstrzymało Komisje Osadnictwa Rolniczego i wydawanie akt własności w miastach wydzielonych do czasu opracowania planow zagospodarowania przestrzennego. Istnieja sprawy sporne w tere-

nie, powstałe z nieprzeprowadzonym pomiarem gruntów i brakiem granic między poszczególnymi gospodarstwami.

Prace przygotowawcze do akcji uwłaszczenia miasta nierolniczego napotkały na pewne trudności, które wymagają odgornego rozstrzygnięcia. Okazało się bowiem, że ceny obiektów nierolniczych najbardziej atrakcyjnych, a więc domów 1 i 2 rodzinnych są nadmiernie wysokie. Wywołało to poważne rozczarowanie wśród reflektantów. Na skutek przedstawień Zarządu Miejskiego, M, Z, O. obniżono strefę ekonomiczną dzielnicy Pogodno z II do III ~~XXX~~ strefy, przez co cena za 1 m² gruntu z 2730 zł. na 1040 zł. co stanowi nie dostateczną obniżkę, jeżeli obszar ogrodów przydomowych będzie obliczany po tej cenie. Szacunek domów, oparty na szacunku dokonany przez Pow. Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych jest również zbyt wysoki i dowolnie przeprowadzany. Szacunek ten był bowiem dokonany dla celów ubezpieczenia od ognia przez akordantów po 3 dniowym przeszkoleniu i nie brał pod uwagę ostatniej wartości budynku.

Ponadto szereg instytucji złożyło wnioski o wyłączenie obiektów 1 i 2 rodzinnych, użytkowanych przez ich pracowników (zwłaszcza wojsko i U.B.) - jest to równoznaczne z pozbawieniem zainteresowanych prawa do nabycia tych obiektów.

b/Akcja specjalna

Akcji specjalnej w I kwartale 1948 r. nie było. Przy akcji ornej z dużą pomocą przychodzi osadnikom Zarząd Państwowych Nieruchomości Ziemskich przydzielając traktory (skrybt dłużny).

c/Sytuacja aprowizacyjna

Rynek miejscowy jest zaopatrzony w dostateczną podaż wszelkich artykułów żywnościowych, tak że ogólna sytuacja aprowizacyjna nie budzi obaw.

d/Kształtowanie się cen

Na ogół biorąc ceny artykułów nieregulowanych w porównaniu z cenami artykułów pierwszej potrzeby są gospodarczo usprawiedliwione. Wszelkie przerosty pod tym względem szybko likwidują organa kontroli cen, które pilnują aby ceny ustalone przez Komisje i podane w obowiązujących cennikach, były ściśle przestrzegane. Praca Komisji Cennikowych istniejących na terenie miasta jest coraz sprawniejsza. Nadużycia organów kontrolnych są surowo tepione przez Komisję Specjalną. Należy zaznaczyć, że ceny artykułów pierwszej potrzeby zrównały się z cenami tychże artykułów w miastach Centralnej Polski.

e/Sprawy rolne

Przewidziany plan obsiania ozima wykonany w 100% w tym 1/3, 2/3 pozostaje do osiania na wiosne zbożem jarym. Braki w inwentarzu żywym wynoszą 8 %. Pomoc rolna zaspokoiła miejscowe potrzeby w 100 % przez przydzielenie traktorów i koni w ramach samopomocy sąsiedzkiej. Zanotowano wypadek wścieklizny u psów, ~~KKK~~ Który został zlikwidowany. Nadzór weterynaryjny był dostateczny.

f/Sprawy Przemysłu-Handlu i Rzemiosła

Przemysł rozwija się wolno ale nieustannie. W Szczecinie znajduje się 12 zakładów przemysłowych zatrudniających ponad 100 pracowników. W okresie sprawozdawczym wydano 37 nowych potwierdzeń zgłoszenia przemysłu i to wyłącznie w sektorze prywatnym. Przemysł odczuwa brak niektórych surowców i obrabiarek a ostatnio i motorów elektrycznych.

Rozwój handlu jest powolny. W okresie sprawozdawczym zgłoszono 1 sklep państwowy i 9 prywatnych. Zlikwidowano 5 sklepów prywatnych i 30 sklepów zmieniło właścicieli.

Specjalnego kurczenia się handlu nie zaobserwowano. W mieście istnieje 16 placówek handlowych państwowych i 862 prywatnych.

Warsztaty rzemieślnicze w ostatnim kwartale powiększyły swoją liczbę o 174, tak że stan na dzień 31.3.48 r. wynosi 1090. Rzemiosło rozwija się najlepiej a to dlatego, że bierze za świadczenia stosunkowo wysokie ceny. Problem ten czeka na uregulowanie.

Na specjalne trudności rzemiosło nie narzeka. Najwięcej jest w Szczecinie warsztatów krawieckich, szewskich i piekarn. Cechów rzemieślniczych istnieje 16, które nie przejawiają jednak poważniejszej działalności. Nielegalne warsztaty rzemieślnicze likwidują organa kontrolne natychmiast po ich ujawnieniu.

g/Działalność organizacji spółdzielczych

Na terenie miasta istnieje 93 spółdzielnie i 8 oddziałów spółdzielni zamiejscowych.

Spółdzielni powszechnych	2
Konsumów przy zakładach pracy	12
ogrodniczych	1
wojskowych	9
księgarskich	3
rolniczo-handlowych	1
rybackich	2
mleczarskich	1
samopomocy chłopskiej	4
pomoc. rolnych	1
pożyczkowo-oszczęd.	2
spółdzielni pracy	55
obrotu zwierzętami	1

Spółdzielnia "Społem" prowadzi fabrykę czekolady i kakao oraz palarnie kawy. Spółdzielnia pracy "Delfin" wytwornie konserw rybnych i Szczecińskie Zakłady Mleczarskie zaopatrują miasto w mleko. Przeciętny obrót gotówkowy w wszystkich spółdzielniach wynosił 150.000.000 zł. Spółdzielnie zatrudniają 1993 pracowników fizycznych i 317 pracowników umysłowych. Działalność spółdzielni nie stoi na wysokości zadania przez brak uspołecznionych-fachowych sił na kierowniczych stanowiskach i brak kredytów.

h/Stan zatrudnienia

Stan zatrudnienia w okresie sprawozdawczym przedstawia się następująco;

zatrudnionych w Handlu i komunikacji	13,12%
przemysł i rzemiosło	21,05%
rolnictwie i leśnictwie	7,87%
urzędach	10,02%
innych zawodach	2,05%

Bezrobotnych zarejestrowano 291 osób niewykwalifikowanych. Przypuszczalny stan bezrobotnych zarejestrowanych wynosi 906 osób.

Panstwowe Przedsiębiorstwo Robot Komunikacyjnych Oddział w Szczecinie zwolniło około 400 robotników na skutek braku funduszy spowodowanego niezatwierdzeniem rachunków za poprzednio wykonane prace przez Dyrekcję Odbudowy Kolei Państwowych w Bydgoszczy. Biurokracja ta spowodowała powstanie pogłosek o grożącej wojnie i likwidacji przedsiębiorstw państwowych. Zwolnieni robotnicy zostali przekazani do pracy w innych przedsiębiorstwach.

Urząd Zatrudnienia zapotrzebował w Urzędach Zatrudnienia w Centralnej Polsce fachowców budowlanych, którym obiecano 30.000 zł. jako pomoc przy osiedlaniu się w Szczecinie. Przyjeżdżający robotnicy z odległych województw pracy nie otrzymali z powodu cofnięcia zapotrzebowania przez poszczególne przedsiębiorstwa budowlane i po tygodniu bezskutecznego poszukiwania pracy na własną rękę, odsyłani z miejsca na miejsce, wyjechali spontanicznie do miejsc zamieszkania. Tego rodzaju wypadki podważają zaufanie do władz i budzą uzasadnione rozgoryczenie.

Urząd Zatrudnienia uruchomił pierwszy w Polsce punkt etapowy dla pracowników wykwalifikowanych skierowanych przez Urzędy Zatrudnienia z województw centralnych, którzy po objęciu pracy do czasu uzyskania mieszkania, zamieszkiwać będą w etapie. Etap jest urządzony na poziomie.

i/Sprawy mieszkaniowe

W okresie sprawozdawczym przybyło 155 mieszkań, zremontowanych z funduszy publicznych. Oprócz tego Szczecińska Dyrekcja Odbudowy oddała 300 izb mieszkalnych wyremontowanych w domach znajdujących się w dzielnicy Golecino-Żelechowo. Mieszkania te przydzielone zostały pracownikom portowym. Niezależnie od tego Szczecińska Dyrekcja Odbudowy dysponuje kwota 60 mil. zł. na cele mieszkaniowe. Remont budynków rozpoczął się w marcu br. i do końca następnego kwartału zostanie oddanych do użytku dalszych 140 mieszkań o łącznej liczbie 500 izb. Szczecińska Spółdzielnia mieszkaniowa z przydzielonych jej 154 obiektów oddała do użytku po wyremontowaniu większą część, reszta spodziewać się należy w początkach przyszłego kwartału. W ubiegłym kwartale zgłoszono 345 zapotrzebowan na mieszkania. W obecnej chwili nie istnieje żadna komisja mieszkaniowa prócz komisji lokalowej przy M.R.N. powołanej do życia dekretem o publicznej gospodarce lokalami. Na trudności otrzymania mieszkań napotykają repatrianci i reemigranci dla których nie ma przygotowanych mieszkań, dlatego, że nie będąc członkami Spółdz. Mieszkaniowej mieszkania z tej instytucji otrzymać nie mogą. Zwiększenie ^{lokalowej} ~~partii~~ mieszkaniowej przez remonty nie pokrywa jednak zapotrzebowania. Ludność Szczecina wzrastała w ubiegłym kwartale o przeszło 2500 osób miesięcznie - to też zdobyć mieszkania połączone jest ze znacznymi trudnościami tak, że można mówić o kryzysie mieszkaniowym. Na tej sytuacji zerują elementy spekulacyjne, administratorzy i inspektorzy rejonowi, potęgując i tak dostatecznie skomplikowany problem. Miejska Rada Narodowa w zrozumieniu opisanej sytuacji, pragnąc przyjąć z pomocą Zarządowi Miejskiemu, powzięła na plenarnym posiedzeniu w dniu 17.3.48. uchwałę, zalecającą ^{zwiększenie} ~~zwiększenie~~ stosowanie dekretu o publicznej gospodarce lokalami, oraz cofnięcie przydziału kwaterunkowego elementom społecznie szkodliwym, jak spekulantom, szabrownikom, nierobom oraz osobom ~~prawnie~~ ^{prawnie} prawomocnie skazanym za szkodnictwo gospodarcze. Uzyskanie ta droga mieszkania ^{możliwe} ~~możliwe~~ dla reemigrantów, przodowników pracy i wybitnych specjalistów koniecznych dla odbudowy miasta i portu.

Uchwała ta umożliwiła sprężystą dyspozycję lokalami i pozbycie się balastu społecznego, przyczyni się więc do złagodzenia kryzysu mieszkaniowego.

j/Komunikacja

Ogółem dróg kołowych na terenie miasta jest 238 km. W tym gminnych 198 km. wojewodzkich 21 km. państwowych 19 km. Stan dróg średni. 25% dróg samorządowych nie nadaje się do użytku. Stan mostów będących w użytku zadowalający. 70% mostów zniszczonych. Dnia 8/2, 48

nastąpiło otwarcie nowego budowanego mostu kolejowego łączącego Szczecin z Centralną Polską przez odnogę Odry - Reglice i drugiego mostu na Odrze Zachodniej.

W budowie znajduje się most łączący miasto Szczecin z zachodnią dzielnicą wyspa Łasztownia.

Istnieje 65 km. toru kolejowego, z tego 6 km. nieczynnych. Na terenie miasta istnieją 3 linie autobusowe Miejskich Zakł. Komunikacyjnych łączących dzielnice Szczecin-Gumience, Szczecin-Głębokie i Szczecin-Żydowin. Autobusy są w dobrym stanie. Połączenie telefoniczne z wszystkimi dzielnicami miasta istnieje.

k/Ważniejsze osiągnięcia w zakresie wykonania

III letniego planu gospodarczego

W ramach III letniego planu gospodarczego przedsiębiorstwa państwowe jak;

Huta-Szczecin, Cukrownia-Szczecin, Państw. Zakłady Konfekcyjne, Państwowe Browary, Zjednoczenie Energetyczne, Zjednoczenie Stoczni Polskich, Państwowa Fabryka Ekstraktu drożdżowego osiągnęły ponad 100 % wydajności. Fabryka superfosfatu Szczecin-Glinki-prace nad przygotowaniem do uruchomienia fabryki dobiegają końca.

Również uruchomiono chłodnię na wyspie Łasztownia. W planie aktywizacji rejonu szczecińskiego z głównym jego celem portem na czele w dalszym ciągu przeprowadzane są prace nad umacnianiem nadbrzeży oczyszczaniem kanałów i dróg wodnych-uzbrojeniem portu nowymi dźwigami, naprawa urządzeń portowych stoczni, dróg kolejowych położonych na tym terenie, naprawa starych i budowa nowych magazynów-odbudowa mostów na terenie portu i przebieg nowej arterii komunikacyjnej łączącej Szczecin-Dąbie.

Oddział Państwowego Przedsiębiorstwa Robot Czerpalnych uruchomił 60 tonowy dźwig pływający-na ukończeniu jest montaż refulera (HAM 201) a w trakcie montowania znajduje się rurociąg refulacyjny.

1/Inne sprawy

Stan zdrowotny ludności miasta jest zadowalający. Odczuwa się brak w dalszym ciągu fachowych sił pielęgniarskich. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono kontrole sanitarne w 798, z czego 78 wypadkach zakwestionowano i ukarano mandataми i karnymi. Również przeprowadzono kontrole przeciwepidemiczne w 4564 wypadkach, desinfekując izby, komplety ubrań, osoby i ustępy. W szkołach przeprowadzono badania dzieci szkolnych.

W dniu 30.1.1948. została otwarta przychodnia ogólna i przeciwweneryczna w Ośrodku Zdrowia na Pogodnie. Dnia 3.2.1948. została uruchomiona stacja Opieki nad Matką i Dzieckiem oraz przychodnia przeciwgruzliczna również na Pogodnie. W dzielnicy Golecino otwarto staraniem Kuratorium Szkolnego Dom Dziecka dla dzieci bezdomnych i opuszczonych.

3. Działalność Prezydenta Miasta jako przedstawiciela
Rządu

a/Ważniejsze wystąpienie reprezentacyjne

Prezydent złożył sprawozdanie z działalności Zarządu Miejskiego za II półrocze 1947 r. na posiedzeniu Miejskiej Rady Narodowej. Wygłosił odczyt o przeszłości Szczecina i brał udział w imprezach partyjnych i społecznych.

b/Współpraca Prezydenta z Radą Narodową-kontrola Rady Narodowej nad działalnością władz admin. ogólnej

Istnieje współpraca między Prezydentem a M.R.N. Prezydent bierze osobisty udział w komisjach M.R.N. oraz orientuje Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w sprawach bieżących i zasadniczych. Kontrola Rady Narodowej administracji ogólnej dała wyniki dodatnie.

c/Powiatowe zebrania periodyczne Naczelników władz i urzędów niezespólonych

W ubiegłym kwartale odbyło się 1 zebranie zwołane przez Prezydenta Miasta. Zebranie miało charakter informacyjny odnośnie przyłączenia prawobrzeżnych gmin i odnośnie uwłaszczenia mienia nierolniczego. W zebraniu nie wszyscy przedstawiciele urzędów niezespólnych brali udział. Nieobecnych podano do wiadomości Urzędowi Wojewódzkiemu Szczecińskiemu bezpośrednio po konferencji.

d/Wykonanie innych uprawnień wynikających z uzasadnienia działalności Administracji Rządowej i zwierzchniego kierownictwa działań Zarządu Państwowego (art 7 dekretu o zarządzie Z.O.)

Dyrekcji Kolei Państwowych udzielono wytycznych danych odnośnie planu rozbudowy miasta. Urzędowi Morskiemu udzielono wytycznych w sprawach adminstr. terytorialnej na terenie portu. Urzędowi Celnemu w zakresie sposobu sprawowania kontroli na drogach publicznych.

e/Stosunek władz i urzędów niezespólnych (Urząd Bezp. M.O. itp.) do władz adminstr. ogólnej.

Stosunek Urzędu Bezpieczeństwa i Milicji Obywatelskiej oraz innych władz do Zarządu Miejskiego jest poprawny.

Współpraca daje dodatnie wyniki. Ostatnio odbyło się w szkole milicyjnej zakończenie 2 miesięcznego 12-go kursu przeszkoleniowego, rezerwy M.O. przy Woj. Komendzie M.O. Kurs ukończyło 100 milicj.

4. Wewnętrzna organizacja oraz organizacja pracy
=====

i jej metody (zmiany w Starostwach, Zarządach miast
=====

wydzielonych, stanowiących powiaty miejskie
=====

W Ustalono tokę postępowania przetargowego i powo-
żano stałą komisję przetargową, scentralizowa-
ni gospodarkę finansową wszystkich zakładów
i przedsiębiorstw miejskich w Wydziale Finansowym,
wprowadzono instrukcję kontroli rachunkowej oraz
instrukcję dla nadzoru budowlanego.

Przekształcono oddział rachuby na centralną izbę
obrachunkową i utworzono miejskie przedsiębior-
stwo budowlane.

~~b/ połączenie referatów, oddziałów, wydziałów nie mia-
ło miejsca.~~

~~c/ Powiększono obsady referatu osiedlenczego w zwiaz-
ku z akcją uwłaszczeniową mienia nierolniczego.~~

~~d/ Wprowadzono księgowość przebitkową i plan kont
w centralnej izbie obrachunkowej. Wydano zarza-
dzenia w kierunku usprawnienia załatwiania spraw
budowlanych.~~ (dopełnienie)

e/ Prezydent dokonywał okresowych inspekcji terenów
o charakterze podmiejskim, administrowanych przez
Komisarjaty dzielnicowe. 12

5. Sprawozdanie z działalności Prezydenta
=====

Prezydent osobiście ingerował w terminowe i na-
leżyte sporządzenie planów inwestycyjnych na rok
1948. - zorganizował na wielką skalę prac budowla-
nych, - reorganizacji księgowości centralnej Zarzą-
du Miejskiego, obejmująca wszystkie przedsiębiorst-
wa i zakłady; zagadnienie oświetlenia miasta; kwe-
stia translokacji ludności niemieckiej do tere-
now portowych; osobiście opracował plan zagospo-
darowania przestrzennego (urbanistycznego) miasta,
i wykonuje nadzór nad akcją uwłaszczenia mienia
nierolniczego.

6. Działalność organów wykonawczych Związku samorzą-
=====

=====

Obsada organizacyjna wszystkich jednostek pod
względem ilościowym jest dostateczna a pod wzgl.
fachowym nie.

Brak personelu fachowego, konieczność stałego do-
kształcania. W przyszłym kwartale zostanie zorga-
nizowany dalszy kurs doszkalania dla pracowników
Zarządu Miejskiego.

W ubiegłym kwartale urządzono areszt administra-
cyjny, zabezpieczono pomieszczenie referatu MOB.
Urządzono wzorowy lokal dla Urzędu Stanu Cywil-
nego, uzupełniono wyposażenie lokali biurowych
w meble, zaopatrzono w nową numerację biura Za-
rządu Miejskiego, wykonano nowe tablice orienta-
cyjne dla gmachu Zarządu Miejskiego.

Sprawy finansowe

=====

sprawozdanie budżetowe za rok 1947 jest w pełnym toku i ukończenie przewidziane jest do dnia 5-go kwietnia 1948 r.

Wszystkie podatki komunalne i daniny zostały wprowadzone w życie i źródła podatkowe są wyczerpane, jednak wpływy z tego tytułu chociaż są znaczne nie wystarczają na pokrycie potrzeb samorządu.

Świadczenia w naturze są realizowane normalnie za wyjątkiem osób, które przez złożenie rzeczowych odwołań udowodniły szkody powstałe z powodu wymarznienia zbóż lub zmniejszenia posiadanych (użytkowanych) ha, z powodu braku konkretnych pomiarów.

Zaległość gospodarstw indywidualnych wynosi około 20 ton zboża, które powoli likwiduje się w drodze egzekucji.

W wyjątkowych wypadkach uwzględniając prośby płatników - referat podatkowy odracza termin płatności do nowych zbiorów.

Szczecin, dnia 3. kwietnia 1948 r.

Z pol.

Prezydenta Miasta

Naczelnik Wydziału Adm. Ogól. i Inst.

hajer

(-) Mgr Sapiński Zdzisław

1